

AWANGARDA

BUNT

zmierzający do radykalnej przebudowy świata; działania wymierzone w obowiązującą kulturę, estetykę i porządek społeczny

NOWOCZESNOŚĆ

odrzućenie tradycji w imię nowych perspektyw życia i sztuki, fascynacja nowoczesnością i przyszłością

RÓWNOŚĆ

pozbawienie sztuki i artysty statusu wyjątkowości

ANTYSZTUKA

odrzućenie sztuki jako produkcji luksusowych, estetycznych dóbr zapewniających przyjemność uprzywilejowanym warstwom społecznym

MIĘDZYNARODOWOŚĆ

równoległa aktywność w kilku ośrodkach europejskich, m.in.: Paryżu, Berlinie, Moskwie, Łodzi

WSZECHSTRONNOŚĆ

równoczesne działania na polu wszystkich dziedzin kultury: sztuk wizualnych, literatury, teatru i architektury; fascynacja nowoczesnymi wówczas mediami – fotografią i filmem; poszukiwanie nowych form dzieł i przekraczanie granic sztuki

SZTUKA W ŻYCIU

wystąpienia publiczne zmierzające do połączenia sztuki i codziennego życia – sztuka jako część rzeczywistości społecznej

GRUPOWOŚĆ

grupowe działania – zwyczaj wykluczania ze swego grona artystów, którzy stworzyli wbrew wcześniej ogłoszonym manifestom

PROGRAMOWOŚĆ

cele awangardowych działań określone w wypowiedziach teoretycznych, dostosowywanie twórczości do oświadczeń programowych

IDEALIZM

sztuka oparta na idealistycznych, mało realnych założeniach, często nierozumiana przez odbiorców

ŚWIAT I RYNEK SZTUKI

rola krytyków i marszandów w rozwoju i popularyzacji nowych tendencji oraz pozyskiwaniu odbiorców (początki współczesnego rynku sztuki)

MIASTO

przestrzeń miejska, kawiarnia, redakcje gazet i wydawnictwa, kino jako miejsca obiegu sztuki

OTTO DIX, *Metropolis*, technika mieszana na drewnie, 181 x 402 cm, Muzeum Sztuki w Stuttgarcie, 1927–1928 r.

Artystycznymi stolicami świata na początku XX w. – do wybuchu II wojny światowej – były Paryż i Berlin. Młodzi twórcy z całej Europy przyjeżdżali do tych wielkich, nowoczesnych miast, by uczestniczyć w bogatym życiu kulturalnym i towarzyskim, ale też obserwować narastające konflikty polityczne i społeczne. W dziesiątkach kawiarni, kabaretów, teatrów, redakcji gazet, salonów artystycznych, pracowni i galerii sztuki działali nie tylko artyści, lecz także teoretycy i krytycy sztuki, marszandzi i miłośnicy sztuki.